

2. Ірушкіна Д., Колісник М. Функціонування англійської термінології та її переклад українською мовою // Науковий вісник. 2024. № 3. С. 34-41.
3. Ішук Н., Грачова І. Англійські економічні термінологічні сталі вирази та їх переклад українською мовою: навч. посіб. Київ: КНЕУ, 2022. 142 с.
4. Каневська О. Особливості перекладу українською мовою англійської економічної термінології // Економіка та управління. 2025. № 1. С. 27-35.
5. Кравченко Т. П. Обліково-фінансові терміни в сучасній економічній терміносистемі. Наукові записки. Серія: Філологічні науки. 2025. Том 2, № 214. С. 30-36. DOI: <https://doi.org/10.32782/2522-4077-2025-214.2>
6. Про затвердження Положення про визначення банками України мінімального розміру експозицій, зважених за кредитним ризиком (Терміни в документі). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0043500-25#Text> (дата звернення: 22.03.2026).

Кравченко Тетяна – канд. філол. наук, доцент кафедри українознавства та суспільних наук, Миколаївський національний аграрний університет

Коржова Вікторія – здобувачка вищої освіти факультету ТВПШТСБ, Миколаївський національний аграрний університет

ДОСЛІДЖЕННЯ РОДОВОДУ ТА ПОХОДЖЕННЯ ПРИЗВИЩА КОРЖОВ(А) У КОНТЕКСТІ МОВНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ РОДИНИ

У сучасних умовах особливого значення набуває питання збереження української мови як основи національної ідентичності. Мова формується не лише на державному рівні, а насамперед у родині. Саме тому дослідження родоводу та мовних традицій сім'ї є важливим елементом збереження культурної спадщини.

Прізвище як мовна одиниця відображає історію роду, соціальні процеси та регіональні особливості. Вивчення походження прізвища Коржов дозволяє простежити зв'язок між історією родини, територією проживання та мовними змінами.

Найбільше носіїв прізвища «Коржов» та «Коржова» проживає в Миколаївській, Київській, Харківській, Дніпропетровській та Донецькій областях[1].

Якщо довіряти інтернет-джерелам, прізвище Коржов / Коржова має походження, пов'язане з традиціями іменування російської імперії. Проте сам корінь «корж» є слов'янським і спільним для української та російської мов. Тобто воно не «російське» за змістом, але російське за формою утворення.

У українському контексті споріднене прізвище «Корж» досить поширене і згадується ще в Реєстрі Війська Запорозького 1649 року, де було записано дванадцять козаків із таким прізвищем[2]. Прізвище «Коржов»

ймовірно є русифікованим варіантом українського «Корж», утвореним за допомогою російського суфікса присвійності «-ов».

Це свідчить, що прізвище відображає історичний процес культурного впливу різних держав на українські родини, одночасно зберігаючи слов'янське коріння.

У моїй родині поєдналися різні діалекти та мовні варіації:

- **Мама (Коржова-Антонцева Оксана Іванівна)** — народилася на Миколаївщині в селі Лимани, її говірка має наголос на звуці “о” (пОїхав, кОрова, пОбалакав).

- **Я (Коржова Вікторія)** — розмовляю із наголосом на “а” (паїхав, карова, пабалакав).

- **Дідусь (Коржов Павло Іванович)** – говорив суржилом із наголосом на «а» (чАго, кАго).

- **Бабуся (Андрусь Марія Федорівна)** – волинський говір, характерна заміна давніх “е” на “і” (“мед” → “мід”), скорочення та сполучення звуків (“ложка” → “лишка”).

Кожне покоління мало свою вимову, власні слова й наголоси, але всіх об'єднувала українська мова. Це показує, що мова є живим спадком родини і відображає її історію.

Якщо оцінювати мовну ситуацію в Україні то, на мою думку, мовна ситуація в Україні є різноманітною та динамічною. Українська мова поступово зміцнює свої позиції в освіті, медіа та державних установах, і все більше людей свідомо переходять на неї в повсякденному спілкуванні. Водночас у суспільстві ще існує двомовність, сформована історичними обставинами, і в окремих регіонах досі відчувається вплив російської мови. Загалом я оцінюю мовну ситуацію як таку, що активно розвивається у напрямку підтримки та поширення української мови, адже зростає інтерес до власної культури, традицій та мовної ідентичності.

Якщо говорити про зміни у мовній ситуації то, на рівні держави важливо продовжувати створювати умови, які заохочують використання української мови в освіті, культурі, медіа та публічному житті.

На рівні моєї родини, особливо з початком повномасштабного вторгнення, ми намагаємося уникати лексику держави-агресорки навіть у нашому суржику. Навіть коли випадково “проскользують” російськомовні слова, ми швидко замінюємо їх українськими. Це рішення допомагає нам зберігати родинні традиції та виховувати повагу до рідної мови.

Отже, дослідження родоводу та походження прізвища Коржов дозволило мені глибше зрозуміти історію своєї родини, її традиції та мовні особливості. У нашій родині поєдналися різні діалекти та мовні наголоси — від волинського говірка до південного суржику, але всіх об'єднує українська мова, яка передає цінності та пам'ять поколінь.

Мова в родині є живим спадком, який зберігає історію предків і допомагає відчувати зв'язок із ними. Походження прізвища Коржов

демонструє, як історичні та культурні впливи формували мовну та ідентичну спадщину нашого роду.

Загалом, дослідження показує, що родовід – це не лише імена та дати, а й жива історія, яка продовжується в наступних поколіннях через мову, традиції та родинні цінності.

Література

1.	Абсолютне поширення	прізвищ
https://ridni.org/karta/%D0%BA%D0%BE%D1%80%D0%B6%D0%BE%D0%B2		
2.	УГФ-Український Генеалогічний	Форум
https://ukrgenealogy.com.ua/viewtopic.php?t=339		
3.	Архівні дані та історичні джерела	
4.	Родинне дерево та фотографії	

Кравченко Тетяна – канд. філол. наук, доцент кафедри українознавства та суспільних наук, Миколаївський національний аграрний університет

Кувшиннікова Яна – здобувачка вищої освіти облікового-фінансового факультету, спеціальність D1 Облік оподаткування, Миколаївський національний аграрний університет

СИМВОЛІКА КОЛЬОРІВ У ФРАЗЕОЛОГІЗМАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

У тезах розглянуто символіку кольорів у фразеологізмах української мови. Проаналізовано особливості функціонування кольоративів у складі сталих виразів та їхню роль у формуванні образності мовлення. Особливу увагу приділено символічному значенню основних кольорів (білого, чорного, червоного, рожевого, блакитного) та їх використанню у фразеологізмах. З'ясовано, що кольоративи у складі фразеологічних одиниць відображають культурні традиції, світогляд і життєвий досвід українського народу.

Фразеологізми є важливою частиною мовної картини світу, адже вони відображають досвід, традиції та світогляд народу. У складі багатьох фразеологізмів української мови використовуються назви кольорів, які мають не лише пряме, а й символічне значення. Колір у таких виразах допомагає передати емоційну оцінку явищ, створити яскравий образ і підкреслити певні риси людини чи ситуації. Саме тому дослідження символіки кольорів у фразеологізмах дає змогу глибше зрозуміти особливості мислення та культури українського народу [1].